

ÇANKIRI – ÇORUM HAVZASININ TEKTONİK MODELLEMESİNE JEOFİZİKSEL BİR BAKIŞ: ELDIVAN ÖRNEĞİ

Halil Bölük^a, M. Erkan Karaman^a, Ergun Türker^b

^a Akdeniz Üniversitesi, Dumlupınar Bulvarı, ANTALYA

^b Süleyman Demirel Üniversitesi, ISPARTA

(halilboluk@akdeniz.edu.tr)

ÖZ

Çankırı – Çorum Havzası Anadolu'nun önemli neo-tektonik olaylarından biri olan Neo-Tetisin Geç Paleosen – Erken Eosen döneminde kapanması ile başlayan ve sıkışma rejiminin kontrolünde gelişmiş bir havzadır. Ülkemizde en büyük yüzölçümüne sahip olan bu havza içerisinde, ofiyolitik tabanın üzerinde oldukça kalın Paleosen – Pliyosen istifleri yer almaktadır.

Önceki yıllarda bölgenin tektonik gelişimi ve modellenmesi üzerine birçok çalışma yapılmış ve değişik görüşler ileri sürülmüştür. Yapılan bu çalışmalarda, Çankırı-Çorum havzasının detaylı stratigrafisi, sedimantolojisi, paleontolojik ve paleocoğrafik gelişimi, ofiyolitik kayaçların bölgesel yerleşimi ve özellikleri ile bölgenin tektonik evrimi açıklanmaya çalışılmıştır. Birçok yerbilimci, bölgede eski yıllarda yapılmış olan bu araştırmaları değerlendirerek havzanın oluşum ve gelişimini çeşitli tektonik modellerle açıklamaya çalışmışlardır. Çankırı-Çorum havzası, Neo-Tetis'in kapanması ile ilgili anahtar konumunda bir havza olması nedeniyle, birçok araştırmacı bu konu üzerindeki çalışmalarını hala sürdürmektedirler.

Bu çalışma sırasında, havza içerisinde yer alan Eldivan ilçesi dolaylarında yer yapısını incelemek üzere 20 adet 1500 m derinlikli düşey elektrik sondajları (DES) yapılmıştır. Jeofizik verilerinden elde edilen DES eğrileri, elektrik özdirenç profilleri ve elektrik yapı kesitleri ile jeolojik birimlerin sınırları ve muhtemel tektonik yapıların konumları ve derinlikleri hesaplanarak, bölgenin tektonik gelişimi hakkında önemli bilgilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Diğer yandan elde edilen jeofiziksel veriler, önceki yıllarda önerilmiş olan bazı tektonik modellerin üzerine işlenmiş, jeofiziksel verilerin bu modellere uyumluluğu ve uyumsuzluğu konusunda karşılaştırma yapma imkanı sağlanmıştır. Bu bildiri Çankırı-Çorum havzasının tektonik gelişimine ilişkin olarak yapılmış olan önceki çeşitli tektonik modellemelerin, jeofiziksel veriler ışığı altında yeniden tartışılmasına yönelik olarak hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çankırı – Çorum havzası, havza modelleme, DA Rezistivite, Eldivan Ofiyolitleri, Neo-Tetis

A GEOPHYSICAL PERSPECTIVE TO TECTONIC MODELLING OF CANKIRI-CORUM BASIN: AN EXAMPLE OF ELDIVAN

Halil Bölük^a, M. Erkan Karaman^a, Ergun Turker^b

^a Akdeniz Üniversitesi, Dumlupınar Bulvarı, ANTALYA

^b Süleyman Demirel Üniversitesi, ISPARTA

(halilboluk@akdeniz.edu.tr)

ABSTRACT

Cankiri - Corum Basin (CCB) was formed in Late Paleocene - Early Eocene period by closure of Neo - Tethys. This closure is one of the most important Neo - tectonic events of Anatolia.

Developing of CCB is controlled by a compressional regime. This basin, has the furthest surface area in our country, consists of ophiolitic basement rocks and Paleocene – Pliocene formations.

Tectonic evolution of Cankiri–Corum Basin was discussed by many studies and several models were developed. Through these studies detailed stratigraphy of the area, sedimentological and paleontological elements, emplacement of ultramafic rocks, tectonic features of the region were explained. Because of the key position of this basin regarding the closure of Neo-Tethys, investigations are still in progress.

In this study, 20 vertical electrical soundings (VES) were applied around Eldivan (Cankiri) to determine the structure of crust which is 1500 m deep. VES Curves, electrical resistivity cross sections and electrical structure sections calculated by geophysics data and geological units thickness, boundaries of formations, positions of tectonic structures were estimated. Meanwhile, the obtained geophysical data was evaluated along with some tectonic models of research area that proposed in early studies. This report is aim to discuss the previous tectonics models of the CCB again with the aid of geophysical data.

Keywords: *Cankiri - Corum basin, basin modeling, DC resistivity, Eldivan Ophiolite, Neo-Tethys*